

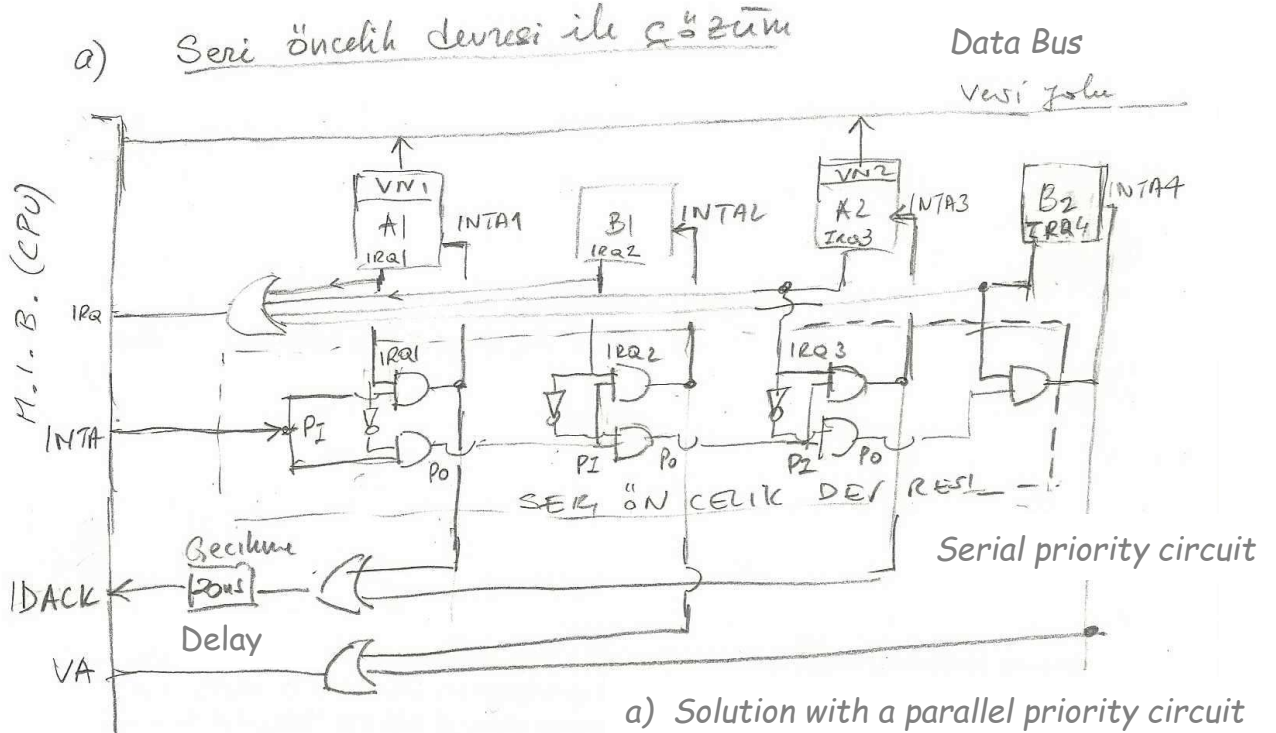
24.04.2014

COMPUTER ARCHITECTURE 2nd MIDTERM SOLUTIONS
BİLGİSAYAR MİMARİSİ 2nci YILIÇI SINAV ÇÖZÜMLERİ

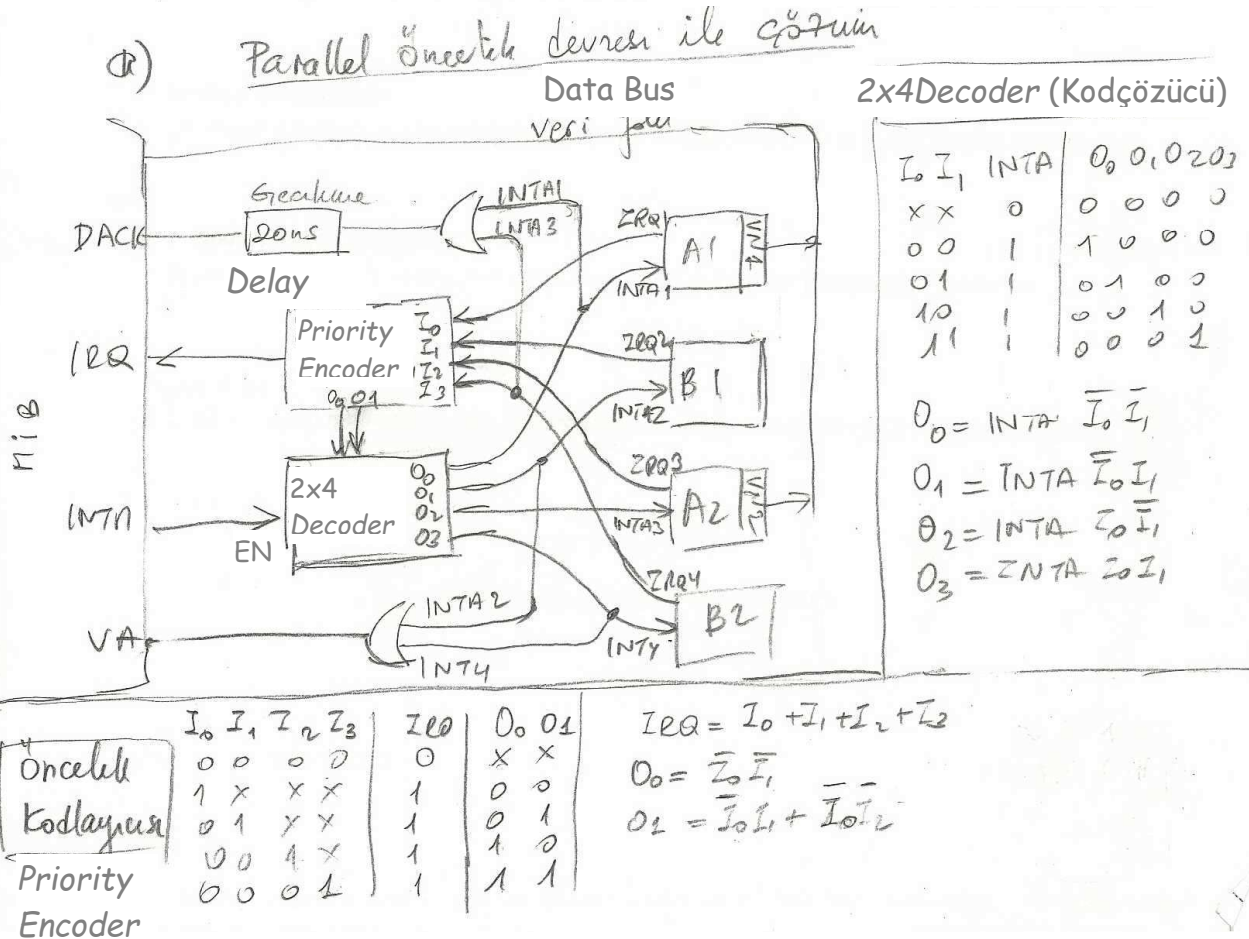
QUESTION 1: (35 Points)

SORU 1: (35 Puan)

a) Solution with a serial priority circuit

a) Solution with a parallel priority circuit

b) Isaerter

b) Signals

IRQ → MIB (CPU)
 (CPU) MIB → INTA (IRQ1 is removed)
 INTA₁ → A₁ (IRQ₁ etkinleşir), VN₁ → Veri yolu (Data Bus)
 DACK → MIB (20ns gecikme)
 VN → Veri yolu (20ns gecikme) To Data Bus (after 20ns delay)

(MIB DI (disable interrupt) yapar)
 (MIB A₁ ile ilgili ISR'yi yürütür)
 (MIB IE (enable interrupt) yapar)
 (Kesilen uygulamada bir komut yürütülür)
 IRQ → MIB (One instruction of the interrupted program is executed)

} İş işler
 (Internal operations)

MIB → INTA
 INTA₂ → B₁ (IRQ₂ etkinleşir)
 INTA₂ → VA (IRQ₂ is removed)

(MIB DI)

(ISR "otovektör" yoklama ile B₁'in kesme kaynağını belirler)
 (ISR(B₁) yürütülür)
 (Kesilen uygulamaya döndürülür) (Return to the interrupted program.)

c) A₁ ve A₂ için VN₁ veya VN₂ ile vektör tablosundan
 B₁ ve B₂ için dallanılan ISR "otovektör" yoklama
 ile önce B₁'in ilgili bayrağını, bayrak etkin değilse
 sonra B₂'nin ilgili bayrağını test eder. Bunu
 göre ilgili ISR (sürücü programı) dallanır.

c) For Type A: The vector number is given by the device. The CPU gets the start address of the ISR from the interrupt vector table using the vector number (VN₁ or VN₂).

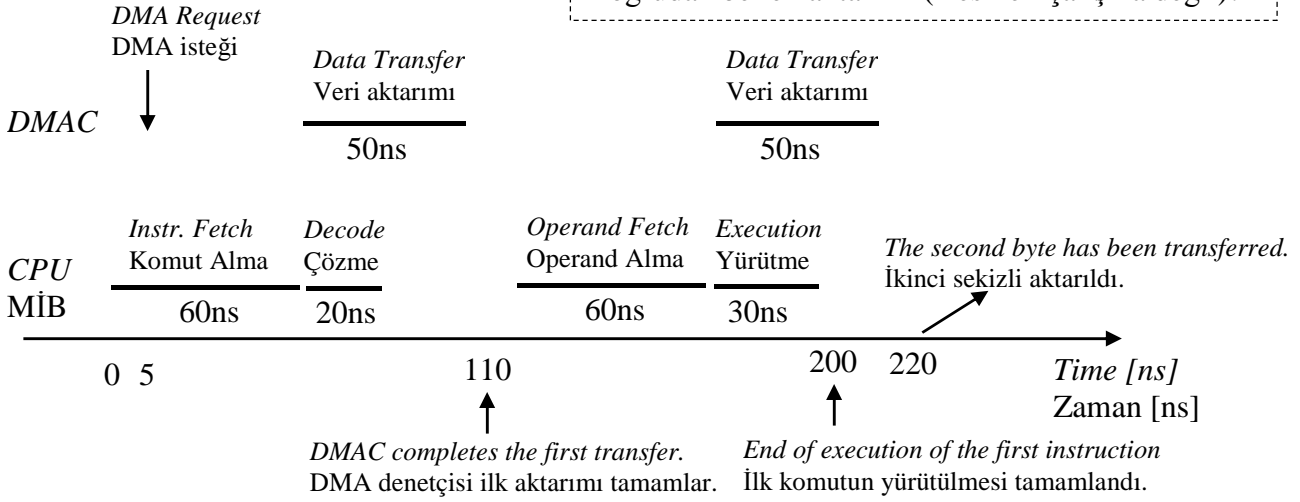
For Type B: In the ISR of the "autovector" using the software polling flags of the devices are checked (first B₁ then B₂). According to these flags the program (ISR of autovector) jumps the driver program of the B₁ or B₂.

QUESTION 2: (35 Points)

SORU 2: (35 Puan)

DMA transfer (Not interrupt-driven)!

Doğrudan bellek aktarımı (Kesmeli çalışma değil)!

a) (5 points / 5 puan)

CPU completes the current bus cycle (Instruction fetch) and isolates itself from the system bus. The DMAC transfers the first data. Since the type of the DMAC is **fly-by** (Implicit) data is transferred in 50 ns.

$Time = 60 + 50 = 110ns$

MİB o andaki yol çevrimini tamamlar (komut alma) ve kendini sistem yolundan yalıtır. DMA denetçisi ilk sekizliyi aktarır. DMA denetçisi örtülü olarak çalıştığı için veri 50ns'de aktarılır.

$Zaman = 60 + 50 = 110ns$

b) (5 points / 5 puan)

Instruction decoding and execution cycles of the CPU can run in parallel with DMA transfers. Since the DMAC uses the **cycle-stealing** technique, after the transfer of the first byte it will give the bus to CPU. After the operand fetch the CPU executes the instruction.

$Time = 60 + 50 + 60 + 30 = 200ns$

MİB'in komut çözme ve operand alma çevrimleri DMA aktarımları ile paralel yürüyebilir. DMA denetçisi çevrim çalma yöntemiyle çalıştığı için ilk sekizliyi aktardıktan sonra yolu MİB'e verir. MİB operandı aldıktan sonra komutu yürütür.

$Zaman = 60 + 50 + 60 + 30 = 200ns$

c) (10 points / 10 puan)

During one instruction cycle the DMAC transfers **two bytes in 220 ns**.

10 bytes are transferred in $5 \times 220 = 1100 ns$.

$Time = 5 \times 220 = 1100ns$

DMA denetçisi bir komut çevriminde **iki sekizliyi 220 ns'de** aktarmaktadır.

10 sekizli $5 \times 220 = 1100ns$ 'de aktarılır.

$Zaman = 5 \times 220 = 1100ns$

Consider the difference.
Farka dikkat ediniz.

After the transfer of the 10 bytes the CPU runs each instruction in 170 ns.

$Time = 1100 + 5 \times 170 = 1950ns$

On sekizli aktarıldıktan sonra MİB her komutu 170ns'de yürütür.

$Zaman = 1100 + 5 \times 170 = 1950ns$

d) (5 points / 5 puan)

Remember; interrupt requests are checked after the execution of the instruction. If there is a request the CPU enters the interrupt cycle (given in the question). The data is transferred in the ISR.

$Time = 60 + 20 + 60 + 30 + 200 + 500 = 870ns$

Hatırlatama; kesme istekleri komut yürütüldükten sonra yoklanır. Eğer kesme varsa MİB kesme çevrimine girer (soruda verilmişti). Veri aktarımı kesme hizmet programının içinde yapılır.

$Zaman = 60 + 20 + 60 + 30 + 200 + 500 = 870ns$

d) (10 points / 10 puan)

After the execution of each instruction one byte is transferred in the ISR in 870ns.

Time= $10 * 870 = 8700ns$

Her komutun yürütülmesinden sonra kesme hizmet programında bir sekizli toplam 870 ns'de aktarılır.

Zaman= $10 * 870 = 8700ns$

The execution of the last instruction is completed before the transfer of the last byte. Therefore we subtract the durations of the housekeeping and ISR ($200ns+500ns$) from total time ($8700ns$).

Time= $8700 - 700 = 8000ns$

Son komutun yürütülmesi son sekizlinin aktarımından önce tamamlanır. Bu nedenle kesme hazırlık işlemleri ve kesme hizmet programı sürelerini ($200ns + 500ns$) toplam süreden ($8700ns$) çıkartıyoruz.

Zaman= $8700 - 700 = 8000ns$

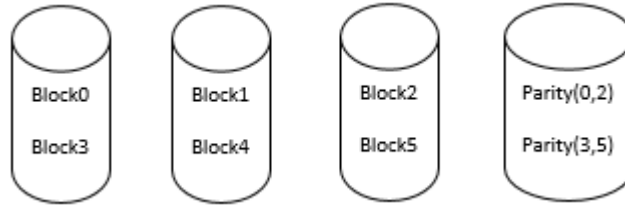
Note: Compare the results obtained by the DMA technique and interrupt-driven technique. The advantage of the DMA technique is obvious.

Not: DMA yöntemi ve kesmeli çalışma ile elde edilen sonuçları karşılaştırınız. Doğrudan bellek erişimi yönteminin avantajı açıkça görülmektedir.

QUESTION 3: (30 Points)

SORU 3: (30 Puan)

a)

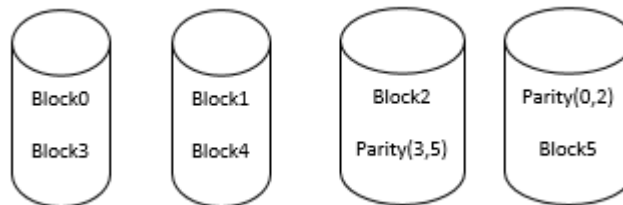
i) Two different blocks from two different disks can be read in **ta**.

İki farklı diskteki iki blok paralel olarak **ta** sürede okunur.

ii) Two read and two write operations (**2ta**) should be performed for an update operation in RAID 4 (See the lecture notes). Since parity update operations cannot be performed independently (in parallel) (there's only one parity disk), it takes **4ta** to update words of two blocks in two different disks.

RAID 4'te her yazma işlemi iki diski okumayı iki diske yazmayı gerektirir (Ders notlarına bakınız). Okumalar ve yazmalar kendi aralarında paralel olduğu için bir diske yazma **2ta** sürer. Ancak tek bir eşlik diski olduğundan eşlik güncelleme işlemleri paralel olarak yapılamaz. İki farklı diskteki iki bloğa yazma işi **4ta** sürer.

b)

i) Same as in RAID 4: **ta**.

RAID 4 ile aynıdır: **ta**.

ii) For each data update two read and two write operations are necessary. Different from RAID4, now parity update operations can be performed in parallel, because parity strips are distributed to different disks: **2ta**.

Her veri güncellemesi için iki okuma ve iki yazma işlemi gereklidir. RAID 4'ten farklı olarak eşlik güncelleme işlemleri paralel yapılabilir, çünkü eşlik bilgileri farklı disklerle dağıtılmıştır: **2ta**.